

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš, 990 01
4. Názov projektu	Gramotnejšie gymnázium
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011V632
6. Názov apedagogického klubu	Klub učiteľov zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	26.01.2023
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho Veľký Krtíš
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Miroslava Babicová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gahsvk.edu.sk/gramotnost

11. Manažérske zhrnutie:

Témou nášho stretnutia bolo:

Polročné vyhodnotenie činnosti klubu čitateľskej gramotnosti

Vyučujúci výchovno-vzdelávacích predmetov slovenský jazyk a literatúra, dejepis, občianska náuka a etická výchova na vyučovacích hodinách rozvíjali u žiakov čitateľskú gramotnosť. V rámci svojich stretnutí sa zamerali na:

- získanie nových informácií v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov,
- výmenu skúsenosti a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti,
- prieskumno-analytickú a tvorivú činnosť týkajúcu sa výchovy a vzdelávania a vedúcu k jej zlepšeniu a identifikáciu osvedčených pedagogických skúseností,
- identifikovanie problémov vo vzdelávaní a možné spôsoby ich riešenia,
- výmenu skúseností pri využívaní moderných vyučovacích postupov a metód podporujúcich inovácie vo vzdelávaní,
- výmenu skúsenosti v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- výmenu skúsenosti a ich implementáciu do ŠkVP.

Naša práca sa zamerala na analýzu činnosti klubu za prvý polrok školského roka 2022/2023.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Analyzovali sme, do akej miery bola činnosť nášho pedagogického klubu prínosom pre učiteľov aj žiakov pro dosahovaní cieľov, ktoré sme si vytýčili v rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti.

V priebehu prvého polroka (september 2022 – január 2023) členovia klubu čitateľskej gramotnosti riešili na stretnutiach nasledovné témy:

• Motivačné metódy

Venovali sme sa motivačným metódam v rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti. Motivačné metódy usmerňujú záujem o učenie a čítanie. Prvoradou úlohou je vzbudiť u žiakov záujem o učebnú činnosť, teda aj o čítanie s porozumením. Pri rozvoji čitateľskej gramotnosti v spoločenskovedných predmetoch považujeme za dôležité používať tzv. priebežné motivačné metódy. Patria k nim: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, problém ako motivácia.

• Expozičné metódy

Zamerali sme sa na expozičné metódy, ktoré sú metódami prvotného prijímania informácií. Pomocou expozičných metód si žiaci utvárajú nové poznatky, vedomosti, spôsobilosti, zručnosti a návyky. Vyžadujú žiakovu pozornosť. Expozičné metódy sa delia na: metódy priameho prenosu poznatkov (monologické a dialogické slovné metódy), metódy sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie, demonštrácia/predvádzanie; manipulácia s predmetmi), problémové metódy (problémové vyučovanie; projektové vyučovanie), metódy samostatnej práce (práca s knihou, štúdium rôznej literatúry, samostatné štúdium s využitím techniky) a metódy mimovoľného učenia.

• Expozičné metódy

Debata nadväzovala na predchádzajúce stretnutie. Tentokrát sme sa sústredili na metódy samostatnej práce a autodidaktické metódy so zameraním na praktické aktivity, prácu s textom a testovanie. Diskutovali sme o rozvoji čitateľských a komunikačných spôsobilostí, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Chceme viesť žiakov ku konštruovanej a aktívnej účasti v procese učenia sa. V debate sme sa zhodli, že v rámci expozičnej fázy vyučovacej hodiny možno striedať skupinovú prácu, prácu vo dvojiciach s metódami samostatnej práce. Zhrnuli sme výhody aj nevýhody individuálnej práce žiakov.

• Fixačné metódy

Na stretnutí sme debatovali o fixačných metódach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovacieho procesu. Ich úlohou je spomaliť zabúdanie a posilniť zapamätávanie osvojených vedomostí. Možno ich aplikovať v škole, ale aj doma. Zaoberali sme sa otázkou, prečo je potrebné osvojené učivo opakovať, precvičovať a upevňovať. Keď sa učivo neopakuje a neupevňuje, dochádza k zabúdaniu. Vo fixačnej fáze nejde len o memorovanie poznatkov, ale aj o hľadanie vzťahu medzi prvkami učiva, o zaujatie vlastného postoja k osvojovanému učivu, o analýzu učiva a o aplikáciu poznatkov. Ďalej sme sa venovali metódam opakovania a precvičovania vedomostí a spôsobilostí, ktoré využívame vo svojej pedagogickej praxi: ústne opakovanie učiva žiakom, metóda otázok a odpovedí, rozhovor, beseda, dramatizácia, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, písomné opakovanie, tvorba a prezentácia projektu a v poslednom rade domáce úlohy.

• Formy práce

Na stretnutí sme diskutovali o nasledovných kľúčových bodoch na tému Práca s literatúrou, práca s pracovným listom: pracovný list ako učebná pomôcka, charakteristika PL, tvorba PL, využitie PL v rôznych fázach vyučovacieho procesu. Práca s pracovnými

listami výrazne prispieva k aktivizácii žiakov, k rozvoju ich samostatnosti, kreativity, vyšších kognitívnych schopností. Ich významnou prednosťou je aj rýchla a objektívna spätná väzba samotným žiakom ako aj učiteľom. Žiaci môžu pracovať samostatne, v skupinách, alebo sa na jeho riešení a vyriešení budú podieľať spoločne. Učiteľ nemôže zabúdať na kontrolu úloh. Je vhodné, ak PL a obsahuje aj možnosť pre záverečné zhodnotenie.

- **Formy práce**

Diskusia v klube sa zamerala hlavne na nasledovné formy práce: individuálna práca, skupinová práca, práca vo dvojici. Samostatné učenie žiakov patrí medzi kľúčové kompetencie, na ktoré sa majú pripraviť už v základnej a strednej škole. Samostatné učenie je súčasťou aktívneho učenia a je nevyhnutné pre kvalitné a trvalé osvojenie si vedomostí. Samostatnou prácou môže byť: učenie sa z určeného textu, riešenie cvičení, ktoré zadá učiteľ, resp. ktoré si žiak vyberie, samostatné riešenie problémov, práca s IKT a pod. Práca vo dvojici je špecifický typ skupinovej práce. Tento spôsob vyučovania učí žiakov a študentov vedieť sa dohodnúť, uzatvárať kompromisy, pomôcť tomu druhému, čo je veľmi podobné ako pri klasickej skupinovej práci. Prácu vo dvojici možno využiť pri nasledovných aktivitách: párové čítanie, párový dialóg, párové počúvanie, párové písanie. Skupinová práca - prostredníctvom nej sa môže vytvoriť dobrá klíma, ktorá podporuje úspech v učení sa. Podstatou skupinovo orientovaného vyučovania je hľadanie cesty pri riešení úloh na základe úcty voči druhému a záujmu o spoluprácu. K činnostiam vhodným na skupinovú prácu patria: vytvorenie spoločného diela (poster, plagát, obraz, príbeh), tvorba pracovného listu pre inú skupinu aj s kľúčom správnych riešení, hranie rolí, ktorými sa simulujú rôzne životné situácie, diskusia v skupine, tzv. rotujúci pohľad.

- **Inovatívne formy práce**

Skupinové vyučovanie je vyučovanie, ktoré totiž nesleduje len kognitívne, poznávacie ciele ale aj sociálne ciele. Pomocou neho si žiaci osvojujú vedomosti, riešia problémové úlohy a zároveň sa aj učia pracovať v skupinách. Vďaka činnostnému vyučovaniu žiaci získavajú praktické skúsenosti, ktoré im približujú význam nadobudnutej informácie či zručnosti, čo podporujú efektívnosť učenia a zvyšovanie úspešnosti žiaka. Blokované vyučovanie sa niekedy označovalo ako ITV – integrované tematické vyučovanie. ITV alebo blokované vyučovanie je postavené na prepájaní učiva a napĺňaní výkonových štandardov situáciami z reálneho života a činnosťou žiakov. Väčšinou sa blok vytvorí z 2 – 3 alebo viacerých vyučovacích hodín, ktoré spája jedna téma.

- **Inovatívne formy práce**

Projektové vyučovanie je charakterizované veľmi vysokým stupňom samostatnosti poznávacej činnosti žiakov. Je doplnkom ku klasickej vyučovaniu, ktorý umožňuje prehĺbovať a rozširovať kvalitu učenia sa a vyučovania. Vychádza z presvedčenia, že obsah vzdelávania získava význam vtedy, ak sa začleňuje do ľudských skúseností, alebo ak sa používa pri spoločnej činnosti. Problémové vyučovanie je typ vyučovania, pri ktorom samotní žiaci riešia teoretické alebo praktické problémy. Jedná sa o učenie prekonávania „prekážok“ čo učí žiakov prekonávať prekážky a vedie ich k samostatnosti a tvorivosti. Získavanie vedomostí vlastnou aktívnou činnosťou žiaka, podporuje rozvoj myslenia, rozvíja tvorivé schopnosti žiaka, učenie je pre žiaka tvorivejšie, prirodzenejšie a prítiažlivejšie. Žiak pri riešení problémovej úlohy používa nasledovné poznávacie metódy: analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, zovšeobecnenie, abstrahovanie, ale aj vybavovanie si už osvojených vedomostí, využitie skúseností...

- **Inovatívne formy práce**

Cieľom kooperatívnych aktivít v školskom prostredí je pomôcť žiakom rozvíjať schopnosť

pozerat' sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžeme vyriešiť samostatne a ktoré vyžadujú spoluprácu, schopnosť modifikovať stanovené pravidlá formou diskusie a dosiahnutím konsenzu a tiež konať tak, aby bol dosiahnutý spoločný cieľ. Prostredníctvom kooperatívneho vyučovania sa učia žiaci spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť. Dospeli sme k názoru, že kooperatívne vyučovanie je vhodným prostriedkom na dosiahnutie lepších výsledkov v troch oblastiach: poznávacie alebo intelektuálne ciele, sociálne ciele a riešenie spoločenských problémov triedy. Zhodli sme sa tiež na tom, že pri kooperatívnom vyučovaní sa uplatňujú tieto stratégie: individuálna zodpovednosť, vytváranie malých heterogénnych skupín, samostatné plánovanie činností, rozvíjanie sociálnych zručností, učiteľ uľahčuje činnosť spôsobmi individuálnej a samostatnej práce, využíva spätnú väzbu. Hry, súťaže, kvízy a besedy prispievajú k uspokojeniu základnej potreby človeka, akou je potreba uplatniť sa v rôznych oblastiach. V priebehu celého stretnutia sme sa rozprávali o konkrétnych príkladoch využitia a zavádzaní jednotlivých inovatívnych foriem práce do vyučovacieho procesu. Diskutovali sme aj o ďalších možnostiach ich aplikácie v predmetoch SJL, DEJ či OBN.

13. Závěry a odporúčania:

Po analýze a vyhodnotení činnosti pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti sme dospeli k záveru, že sa nám darí naplňovať vytýčené ciele a rozvíjať čitateľské zručnosti žiakov aj formou inovatívnych metód a foriem.

Na základe analýzy a vyhodnotenia činnosti pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti odporúčame aj naďalej rozvíjať čitateľskú gramotnosť žiakov, a to nasledovným spôsobom:

- navzájom sa informovať o nových pedagogických postupoch v oblasti čítania s porozumením a vymieňať si skúsenosti a poznatky o efektívite jednotlivých motivačných postupov;
- voliť alebo odporúčať žiakom tie metódy, ktoré sú vzhľadom na obsah učiva a vzhľadom na žiakov a ich predpokladané činnosti adekvátne;
- vo všetkých fázach vyučovacieho procesu (motivácia, expozícia, fixácia, diagnostika) klásť dôraz na výber aktivizujúcich metód a postupov, ktoré vedú vyučovanie tak, aby boli výchovno-vzdelávacie ciele dosahované najmä na základe vlastnej učebnej práce žiakov;
- vytvárať a podporovať dobrú klímu v triedach;
- podporovať prácu s pracovným listom, v individuálnej i skupinovej forme práce;
- rozvíjať prostredníctvom rôznych úloh medzipredmetové vzťahy;
- vytvárať pracovné listy podporujúce spoluprácu medzi žiakmi;
- využívať pracovné listy v rôznych fázach vyučovacieho procesu;
- nájsť priestor (najmä v aplikačnej fáze) na tvorivé úlohy;
- vytvárať príležitosti na rôzne formy práce na vyučovacej hodine;
- podporovať prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu;
- rozvíjať prostredníctvom rôznych úloh pocit spolupatričnosti, ktorý vedie k zlepšeniu medziľudských vzťahov;
- vytvárať situácie podporujúce spoluprácu medzi žiakmi;

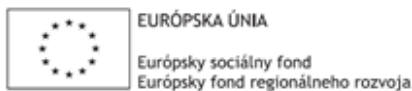
-využívať inovatívne formy práce v rôznych fázach vyučovacieho procesu;
-striedať jednotlivé metódy, aby neustále motivovali žiakov k učeniu sa;
-začleňovať do procesu vyučovania aj projektové a problémové vyučovanie;
-podnecovať u žiakov zvýšený záujem o preberané učivo, stimulovať prirodzenú zvedavosť, súťaživosť a v konečnom dôsledku radosť a dobrý pocit z vykonávanej práce;
-využívať rôzne efektívne inovatívne formy, ktoré podporujú ich kreativitu a vlastnú iniciatívu.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Veronika Kollárová
15. Dátum	26.01.2023
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Jaroslav Horváth
18. Dátum	26.01.2023
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš, 990 01
Názov projektu:	Gramotnejšie gymnázium
Kód ITMS projektu:	NFP312011V632
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Veľký Krtíš,

Dátum konania stretnutia: 26.01.2023

Trvanie stretnutia: od 13,40hod do 15,40hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1	Miroslava Babicová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
2	Martina Demeterová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
3	Miroslava Hrubčová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
4	Veronika Kollárová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
5	Dagmar Pastorková		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia